

Основно училище „Юрий Гагарин” - град Смолян

УТВЪРДИЛ:

Директор: Йорданка Юлгерова
(Име, фамилия, подпис)

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БЕЛ

ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

III КЛАС

32 учебни седмици по 1 час седмично

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по

Български език и литература, ТРЕТИ клас

за

Избираеми учебни часове

Хорариум – 32 часа

32 седмици x 1 час

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

I. Цели на обучението:

Учебната програма по БЕЛ за избираеми учебни часове в 3. клас е в пряка връзка с програмата за задължителните учебни часове по БЕЛ и осигурява надграждане на заложените в ДООС очаквани резултати. Включеното учебно съдържание е насочено към затвърдяване и задълбочаване на знанията, уменията и отношенията, свързани с езиковите, литературните и комуникативноречевите компетентности на учениците.

Чрез учебната програма по БЕЛ за избираеми учебни часове в трети клас се реализират целите на обучението по български език и литература, свързани с:

уствъряване на уменията на учениците да говорят и четат правилно и изразително, да пишат грамотно и четливо; разширяване в практически план на знания за езиковите и речевите единици, за промените на звуковете в различни фонетични позиции, за частите на речта (съществително име, прилагателно име, глагол, лично местоимение), за видовете изречения по цел на изказване;

Определя пряко и преносно значение на думата;

Разпознава различни по цел на изказване изречения (съобщителни, въпросителни, възклицателни, подбудителни) и ги оформя пунктуационно правилно.

Комункативноречевеви компетентности – знания, умения, отношения

Прилага правилата за речева учтивост;

Уместно употребява изучаваните езикови средства според комуникативната ситуация;

Прави писмено описание на растение, животно;

Преразказва подробно съдържанието на кратък художествен повествователен текст;

Дава примери за речева учтивост при общуване;

Съчинява текст по дадено начало, по даден герой, по преживяна случка;

Определя тема, заглавие, ключови думи в текста;

Разграничава текст описание и текст повествование;

Пише писмо – на хартиен носител и електронно по дадена тема;

Създава текст по дадена тема;

Интерпретира факти и идеи от научнопопулярен текст.

Литературни компетентности – знания, умения, отношения

Ориентира се във взаимоотношенията между героите в литературно или фолклорно произведение.;

Прави връзка между епизода и цялостния текст на произведението;

Илюстрира с примери от текста отговора си на въпрос, свързан със съдържанието на произведението;

Разграничава описание в художествен текст.

Четем с разбиране текст. Задаваме и отговаряме на въпроси

Изговаряме и пишем правилно гласните в речта си

Правим подробен преразказ на приказка

Четем и разбираме мотивите за поведението на героите в басня

Изговаряме и пишем правилно съгласните в речта си

Преразказваме басня

Четем и проучваме какво казват и

подсказват думите за народните празници и обичаи

Познаваме строежа на думите. Корен.

Представка

Съчиняваме текст с познат литературен герой

Четем народно творчество – гатанки, народни песни и пословици

Проверяваме правописа на някои думи

Разпознаваме видовете текстове според

съдържанието

Умеем да редактираме текст

Разработени са 28 теми, от които 12 за езикови знания, 10 са за литературно обучение, като две от тях – „Четем и проучваме какво казват и подсказват думите за народните празници и обичаи“ и „Четем народно творчество – гатанки, народни песни и пословици“ са предвидени за по два учебни часа. Предложените 6 теми за развитие на комуникативноречевите компетентности на третокласниците предлагат методически решения за създаване на текстове от учениците по предвидените видове текстове в учебната програма за общообразователна подготовка по предмета: подробен преказ, съчинение по преживяване, съчинение описание, разпознаване на видовете текстове според съдържанието, определяне на темата и ключовите думи на текстовете

Учебна седмица	Тема	Компетентности като очаквани резултати	Нови понятия
I срок			
1.	<p>Какво научих във 2. клас (Тесни и широки гласни звукове. Ударена и неударена сричка. Правопис на гласни и съгласни)</p>	<p>Разграничава звук, дума, изречение и текст. Разпознава гласни и съгласни звукове в думите. Определя правилно тесни и широки гласни и звучни и беззвучни съгласни. Определя правилно ударени гласни звукове в думите. Разграничава ударени и неударени гласни. Изговаря и пише правилно ударени и неударени гласни звукове в думите. Определя правилно ударени и неударени срички в думите. Разпознава думи без ударение. Прави разлика между изговор и правопис на неударени гласни звукове. Пише правилно думи с неударени гласни и думи без ударение. Свързва думите с думи за проверка.</p>	
2.	<p>Какво научих във 2. клас (Словосъчетание, изречение, текст. Части на речта – глагол, съществително име, прилагателно име)</p>	<p>Разпознава словосъчетание, изречение и текст. Разграничава словосъчетание от изречение. Разпознава съобщително и въпросително изречение. Обяснява устно по какво се отличават. Образува изречения. Оформя правилно пунктуационно съобщителни и въпросителни изречения в края. Разпознава съществително, прилагателно име и глагол и ги определя като части на речта. Пише правилно съществителни и прилагателни имена с изучени правописни особености. Образува правилно в съответствие с конкретен езиков контекст форми на глагола.</p>	
3.	<p>Вече знам от 2. клас</p>	<p>Входяща диагностика.</p>	

<p>4. Определяне на темата на текста</p>	<p>Определя темата на текста. Разбира за какво се говори в текста. Разбира връзката между темата и съдържанието на текста.</p>	<p>тема на ета</p>
<p>5. Правопис на гласни звукове в края на думата</p>	<p>Разграничава ударени от неударени срички. Правилно пише думи с гласни звукове в крайна сричка. Усвоява начини за правописна проверка.</p>	
<p>6. Правопис на беззвучни съгласни пред звучни съгласни в началото и в средата на думата</p>	<p>Разпознава съгласни с и т пред звучни съгласни в думите. Прави разлика между изговор и правопис на съгласните с и т пред звучни съгласни. Открива несъответствие между изговор и правопис на звучни съгласни пред беззвучни и на съгласни с и т пред звучни съгласни. Изговаря и пише правилно звучни и беззвучни съгласни в различни позиции една спрямо друга.</p>	<p>група съгласни</p>
<p>7. Текст. Ключови думи в ета. Епизоди. Герои</p>	<p>Овладява обобщена представа за последователност и смислова свързаност на частите на текста (епизоди). Прилага знанията си за подреждане на изречения и епизоди според последователността им в текст.</p>	<p>ключови думи</p>
<p>8. Изговор и правопис на гласни и съгласни</p>	<p>Разграничава видове гласни и съгласни звукове. Разпознава видове гласни и съгласни звукове в думите. Пише правилно думи с несъответствия между изговор и правопис при гласни и съгласни звукове. Прилага начини за проверка на правописа.</p>	<p>група съгласни</p>
<p>9. Корен на думата</p>	<p>Разграничава корена да думата като най-важната значеща част. Определя правилно корена на думите. Разпознава корена в думи с еднакъв и с различен корен. Определя правилно корена и свързва думите с тяхното значение. Пише правилно корена на думите.</p>	<p>корен</p>

<p>15. Писмен подробен преразказ на текст</p>	<p>Прави подробен писмен преразказ на кратък художествен повествователен текст. Разбира основни изисквания към писмения подробен преразказ. Прилага алгоритъм, чрез който се подготвянеговото създание. Разграничава ключови думи и подробности в съдържанието на текста. Определя ключови думи, епизоди и герои в текста.</p>	<p>художествен текст повествование преразказ</p>
<p>16. Лице и число на глагола</p>	<p>Употребява формите на личните местоимения за определяне на лицето на глаголите. Определя правилно лицето и числото на глаголите. Прави подходящ избор на форма за лице и число наглаголите в съответствие с конкретен езиков контекст.</p>	<p>лице на глагола</p>
<p>17. Редактиране на текст</p>	<p>Открива допуснати грешки и прави избор на подходящ начин за редактиране. Разбира как и защо се редактира текст. Открива в текст допуснати грешки: пропуски всъдържаеието, неточна употреба на изречения и думи. Прилага умения за редактиране на правописни ипунктуационни грешки.</p>	<p>редактиране</p>
<p>18. Спомагателен глагол <i>съм</i></p>	<p>Разпознава спомагателния глагол <i>съм</i>. Познава и разграничава формите на спомагателния глагол <i>съм</i> във всички лица и числа. Открива в изречения и в текст форми на спомагателния глагол. Употребява правилно в изречения и в текст форми на спомагателния глагол.</p>	<p>спомагателен глагол <i>съм</i></p>
<p>II срок</p>		
<p>19. Степенуване наприлагателно име</p>	<p>Познава значението на частиците за образуване на сравнителна и превъзходна степен. Разпознава форми на степенувани прилагателни имена. Употребява правилно степенувани форми на прилагателните имена. Пише правилно степенувани прилагателни имена.</p>	<p>степенувано прилагателно име</p>

<p>25. Сродни думи. Синоними. Разграничаване</p>	<p>Разпознаване на синоними. Различаване на синоними от сродни думи. Прави избор на подходящи синоними в съответствие с конкретен езиков контекст. Разграничава сродни думи и синоними. Разпознава сродни думи и синоними в изречения и в текст. Прави избор на подходящи сродни думи или на синоними в съответствие с конкретен езиков контекст.</p>	<p>СИНОНИМИ</p>
<p>26. Възклицателно иподбудително изречение</p>	<p>Знае кои изречения са възклицателни, какво се изразява с тях и как се пишат. Разпознава възклицателни изречения. Разпознава и правилно назовава удивителния знак в края на възклицателните изречения. Знае кои изречения са подбудителни, какво изразяват и как се пишат. Разпознава подбудителни изречения. Обяснява какво изразяват различни подбудителни изречения. Разграничава подбудителни изречения, които се пишат в края с удивителен знак или с точка.</p>	<p>възклицателно изречение подбудително изречение удивителен знак</p>
<p>27. Лично писмо</p>	<p>Познава особеностите на личното писмо като вид текст. Разбира какво и в каква последователност трябва да направи, за да подготви писането на лично писмо. Прилага начини за подготовка и писане на лично писмо, като ги съобразява с особеностите на писмен иелектронен вариант. Пише лично писмо до приятел.</p>	<p>лично писмо</p>
<p>28. Съчинение описание наживотно</p>	<p>Прави нехудожествено (научнопопулярно) описание на животно. Изпълнява репродуктивни и творчески задачи за подготовка на описанието. Прави устно описание на животно. Прилага начини за подготовка на писмено описание на животно. Пише описанието.</p>	

Текстове за Диктовка

Тема 3 – Вече знам от 2. клас

В двора над къщния покрив дремеше с разперени клони стара круша с кух дънер. Тя беше на младини ударена от гръмотевица — цялата обгорена — и сега живуркаше едвам-едвам. В клоните на скрито място гнездеше едно славейче. То се люшкеше безгрижно по клончетата и чурруликаше сладко, защото в гнездото му растяха и наливаха млади силги три чудесни пиленца.

„Една кибритмена клечка“, Ангел Каралийчев

16 тема – Лице и число на глагола

Защо имаме нужда от храна?

Ако поемаме повече храна, отколкото имаме нужда, тялото ни складира излишъка като тлъстина. Ставаме тежки и трудноподвижни.

Полезните вещества в храната помагат на тялото ни да се справи по-лесно, когато се нараним или разболеем.

Из „Мини енциклопедия“

Тема 31 – Части на речта

Почителни бонбони

На планетата Бу няма книги. Науката се продава и се консумира в бутилки.

Историята е една червена течност, която прилича на сок от нар. Географията — течност, зелена като мента, граматиката е безцветна и има вкус на минерална вода. Няма училища, учи се въщи. Всяка сутрин децата, според възрастта, трябва да гаврътнат чаша история, няколко лъжици аритметика и т.н.

Но ще повярвате ли? Пак се глезят.

Джани Родари

32 тема – Какво знаем в края на 3. клас Златна

есен

Колко много промяна в природата!... Тревата прецъфтяла, пожълтяла. Из нея се не мяркат хубавите погледи на толкова цветя. Дълги паяжини се протакат из въздуха.

Гората стои замислена. Певците ги няма. Тържно шуми гората, пращят сухи съчки, попадат жълти лис-та и пак настава мъртва тишина.

Реката също не е весела. Тя тече бавно, някак уморено.

По Елин Пелин